

Koncepcja rozwoju Inteligentnej Wsi

Wola Zaleska, maj 2024

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Spis treści

Rozdział I: Charakterystyka obszaru	3
1.1. Główne cechy obszaru.....	3
1.2. Potencjał organizacyjny, partnerstwo na rzecz przygotowania i wdrażania koncepcji Inteligentnych Wsi.....	3
Rozdział II: Partycypacyjny charakter procesu tworzenia i wdrażania koncepcji SV	4
2.1. Udział społeczności lokalnej w opracowaniu koncepcji.....	4
2.2. Plan włączenia społeczności we wdrażanie koncepcji.....	5
Rozdział III: Analiza obszaru wdrażania koncepcji Inteligentnych Wsi	5
3.1. Analiza SWOT.....	5
3.2. Główne wyzwania.....	6
3.3. Główne szanse rozwojowe.....	6
IV. Logika interwencji	6
4.1. Cele i działania.....	6
4.2. Budżet.....	9

Rozdział I: Charakterystyka obszaru

1.1. Główne cechy obszaru

Sołectwo Wola Zaleska, które obejmuje koncepcja, położone jest w województwie łódzkim, w powiecie poddębickim, w gminie Zadzim. Zamieszkuje je 167 osób (stan na 31.12.2022 roku). Obszar sołectwa to w większości obszar typowo rolniczy. Prowadzone są małe gospodarstwa rolne zajmujące się głównie uprawą zbóż, kukurydzy i ziemniaków. Wokół sołectwa znajdują się urokliwe lasy i łąki.

Na terenie wsi funkcjonują dwa stowarzyszenia: Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich Wola Zaleska i Ochotnicza Straż Pożarna Wola Zaleska, które angażują się w różne działania na rzecz lokalnej społeczności. Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich dba o to, aby tradycje polskie były pielęgnowane i przekazywane kolejnym pokoleniom. Organizuje różnego rodzaju warsztaty, imprezy kulturalne, edukacyjne, które integrują mieszkańców wsi i okolic. Mieszkańcy charakteryzują się przywiązaniem do tradycji i kultywują lokalne zwyczaje. Do obiektów użyteczności publicznej możemy zaliczyć remizę Ochotniczej Straży Pożarnej, gdzie znajduje się siedziba OSP oraz Stowarzyszenia Kobiet Wiejskich. Wola Zaleska jest miejscem, gdzie tradycja idzie w parze z nowoczesnością, tworząc unikalny i autentyczny charakter tej okolicy.

1.2. Potencjał organizacyjny, partnerstwo na rzecz przygotowania i wdrażania koncepcji Inteligentnych Wsi

Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich Wola Zaleska przygotowało i będzie wdrażało koncepcję inteligentnej wsi w partnerstwie z trzema podmiotami z obszaru nią objętego tj. Gminą Zadzim, Ochotniczą Strażą Pożarną Wola Zaleska oraz Sołtysem wsi Wola Zaleska.

Różnorodność partnerów i ich doświadczenie wypracowane na przestrzeni lat sprawia, że proces przygotowania i wdrażania niniejszego dokumentu kierowane będzie przez szereg ekspertów – liderów życia lokalnego. Wśród najważniejszych umiejętności poszczególnych partnerów wskazać warto:

- 1) Gmina Zadzim posiada duże doświadczenie w opracowaniu dokumentów strategicznych o charakterze lokalnym, zrealizowała bardzo dużo projektów mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz rozwój infrastruktury lokalnej gminy;
- 2) Ochotnicza Straż Pożarna Wola Zaleska, działająca na terenie wsi od kilkadziesiąt lat, doświadczenie we wdrażaniu wielu inicjatyw na terenie miejscowości w ramach swojej działalności statutowej, uczestniczy w różnego rodzaju projektach, pozyskuje granty i dotacje na rozwój swojej jednostki oraz poprawę bezpieczeństwa mieszkańców;
- 3) Sołtys wsi Wola Zaleska, która pełni funkcję czwartą kadencję jest liderem lokalnej społeczności i odpowiada za organizację życia wsi. Współorganizuje różnego rodzaju wydarzenia kulturalne i społeczne w celu integrowania mieszkańców oraz dba o rozwój infrastruktury wsi,

pozyskuje środki z funduszy sołectkich, np. „Sołectwo na plus”

Współpraca z różnymi sektorami, takimi jak sektor publiczny, prywatny i społeczny jest kluczowa dla wsparcia inicjatyw społecznych i zapewnienia trwałego rozwoju naszej wsi. Zaangażowanie Stowarzyszenia Kobiet Wiejskich Wola Zaleska, Gminy Zadzim, Ochotniczej Straży Pożarnej, Sołtysa i mieszkańców sołectwa pozwoli na powstanie i sprawne wdrażanie koncepcji Inteligentnej Wsi.

Rozdział II: Partycypacyjny charakter procesu tworzenia i wdrażania koncepcji SV

2.1. Udział społeczności lokalnej w opracowaniu koncepcji

Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich Wola Zaleska wraz z pozostałymi partnerami opracowało szereg działań o charakterze partycypacyjnym, aby zagwarantować udział społeczności lokalnej w procesie przygotowania koncepcji Inteligentnej Wsi. Zaplanowano trzy działania, które miały zaangażować różnorodne grupy społeczne w proces diagnozy obszaru. Wśród zaplanowanych działań znalazły się:

- 1) Warsztaty, w których wzięli udział przedstawiciele lokalnej społeczności, lokalnych organizacji pozarządowych, jednostek samorządu terytorialnego, rolników i przedsiębiorców, w tym także osoby młode do 25 roku życia oraz seniorzy. Spotkanie odbyło się 9 maja 2024 roku, a jego koordynatorką była Pani Wanda Augustyniak, Prezes Zarządu Stowarzyszenia. Celem warsztatu było przeprowadzenie analizy obszaru pod kątem mocnych i słabych stron. Różnorodna grupa odbiorców pozwoliła dokonać rzetelnej analizy z uwzględnieniem różnych grup interesu. Efektem spotkania było opracowanie analizy SWOT, która została uwzględniona w niniejszej koncepcji oraz posłużyła opracowaniu wyzwań i szans rozwojowych obszaru, które doprowadziły do postawienia celów i opracowania działań, które zostaną podjęte na obszarze wdrażania koncepcji.
- 2) Ankieta internetowa to kolejne działanie o charakterze partycypacyjnym, które zostało wykorzystane przy zbieraniu materiału empirycznego. Ankieta zawierała siedem obszarów, które zdaniem twórców kwestionariusza warto było przeanalizować w procesie diagnozowania obszaru. Wśród wspomnianych obszarów znalazła się: edukacja i wychowanie; kultura, sport i rekreacja; ochrona środowiska; infrastruktura pieszo-rowerowa, transport i bezpieczeństwo na drogach; gospodarka i turystyka; aktywność mieszkańców; cyfryzacja. Każdy obszar został pogłębiony do kilku wskazań, które, zdaniem twórców narzędzia w sposób satysfakcjonujący wyczerpywały temat. Ważnym elementem ankiety było pytanie otwarte, które pojawiało się po każdym z obszarów, co pozwoliło mieszkańcom zwrócić uwagę na obszar, który ich zdaniem jest istotny z punktu widzenia rozwoju regionu, a który nie został uwzględniony w ankiecie. Wyniki przeprowadzonego badania zostały uwzględnione przy tworzeniu analizy obszaru.
- 3) Ostatnim działaniem zmierzającym do utworzenia koncepcji Inteligentnej wsi było spotkanie konsultacyjne, w czasie którego partnerstwo przedstawiło gotową koncepcję społeczności lokalnej. Takie działanie, nie tylko, dodatkowo zwiększyło charakter partycypacyjny niniejszego dokumentu, ale także pokazało lokalnej społeczności, że są ważnym partnerem zarówno przy przygotowaniu, jak i wdrażaniu koncepcji.

Zaplanowane w taki sposób działania o charakterze partycypacyjnym pozwalają na dokładne zdiagnozowanie obszaru, co przyczyni się bezpośrednio do podniesienia jakości życia mieszkańców. Kolejnym zamierzonym efektem w/w działań jest uświadomienie lokalnej społeczności, że stanowią istotnego partnera zarówno na etapie przygotowania, jak i później, wdrażania koncepcji.

W całym procesie znaczący udział miała Fundacja Socjometr, która odpowiadała za przygotowanie narzędzi badawczych (kwestionariusz ankiety, scenariusz spotkania), przeprowadzenie warsztatów konsultacyjnych, analizę zebranych wyników, przedstawienie propozycji analizy szans rozwojowych oraz wyzwań, a także przedstawienie propozycji logiki interwencji wraz z działaniami. W całym procesie, eksperci Fundacji Socjometr wspierali społeczność lokalną świadcząc usługi doradcze w zakresie idei tworzenia koncepcji inteligentnych wiosek, przygotowania koncepcji oraz organizacji procesu konsultacyjno-diagnostycznego i tworzenia dokumentu koncepcyjnego.

2.2. Plan włączenia społeczności we wdrażanie koncepcji

Zaangażowanie społeczności lokalnej, w tym różnych grup społecznych zamieszkujących obszar wdrażania koncepcji, pozwoli na swobodną realizację założonych przedsięwzięć oraz pozwoli na bieżącą ewaluację koncepcji Inteligentnej Wsi. Aby wzmacniać potencjał obszaru przy wykorzystaniu lokalnych zasobów niezbędny jest skuteczny plan komunikacji. Poniżej przedstawiono przewidywane działania wraz z metodami, narzędziami, interwałem czasowym oraz potencjalną grupą docelową:

Tabela 1 Plan włączenia społeczności w realizację koncepcji

Nazwa działania	Metody i narzędzia	Interwał czasowy	Grupa docelowa
Badanie ankietowe	Kwestionariusz ankiety dostępny online i/lub w formie wydrukowanej	Co trzy lata licząc od roku opracowania koncepcji	Mieszkańcy obszaru z uwzględnieniem osób młodych do 25 r.ż.
Spotkanie informacyjne	Zebranie wiejskie	Raz w roku	Mieszkańcy obszaru
Spotkania projektowe	Warsztaty/spotkania	Akcyjnie w ramach działań przygotowawczych do projektu oraz realizacji projektu	Grupy docelowe zdefiniowane w ramach projektu
Publikacja postów informacyjnych w mediach społecznościowych	Portal społecznościowy Facebook	Akcyjnie w ramach realizacji działań bieżących i projektowych	Mieszkańcy obszaru z uwzględnieniem osób młodych do 25 r.ż.
Aktualizacja koncepcji Inteligentnej Wsi	Spotkanie partnerstwa	Raz w roku	Mieszkańcy obszaru

Źródło: opracowanie własne.

Mocną stroną przedstawionego planu komunikacji jest wykorzystanie w nim tradycyjnych, jak i nowoczesnych źródeł komunikacji. Taka kompilacja pozwoli na dotarcie do szerszego grona odbiorców i pozwoli zaangażować ich w proces konsultacyjny oraz w podejmowanie działań zmierzających do rozwoju obszaru.

Rozdział III: Analiza obszaru wdrażania koncepcji Inteligentnych Wsi

3.1. Analiza SWOT

Analiza SWOT została przygotowana w oparciu o materiał empiryczny pozyskany na spotkaniu warsztatowym, który uzupełniony został o analizę zebranych odpowiedzi udzielonych na internetowe badanie ankietowe. Poniższa tabela analizy SWOT prezentuje skompresowane najważniejsze cechy obszaru.

Tabela 2 Tabela SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">Potencjał lokalowyMała, zintegrowana społecznośćLokalna historia i dziedzictwo obszaruAktywni liderzy życia społecznego i	<ul style="list-style-type: none">Niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnegoBrak infrastruktury do spędzania czasu wolnego

lokalne organizacje pozarządowe	<ul style="list-style-type: none"> • Brak możliwości podnoszenia umiejętności i kwalifikacji • Brak możliwości bezpiecznego poruszania się po obszarze • Niewystarczający dostęp do służby zdrowia
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie środków zewnętrznych na rozwój obszaru • Modernizacja i wykorzystanie budynku OSP • Współpraca z zewnętrznymi specjalistami z różnych dziedzin • Kultywowanie dziedzictwa kulturowego i budowanie tożsamości lokalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • Starzejące się społeczeństwo • Rosnące niezadowolenie z życia • Emigracja osób młodych • Niewielki poziom innowacyjności w rozwoju przedsiębiorczości i rolnictwa • Spadek bezpieczeństwa na obszarze

Źródło: opracowanie własne.

3.2. Główne wyzwania

- 3.2.1 Wzrost bezpieczeństwa na obszarze
- 3.2.2 Podniesienie jakości oferty spędzania czasu wolnego
- 3.2.3 Podniesienie jakości życia mieszkańców

3.3. Główne szanse rozwojowe

- 3.3.1 Wykorzystanie budynku OSP do polepszenia warunków życia mieszkańców
- 3.3.2 Przekształcenie terenów zielonych w obszar przyjazny mieszkańcom
- 3.3.3 Wykorzystanie lokalnego dziedzictwa do podniesienia jakości życia

IV. Logika interwencji

4.1. Cele i działania

Cele i działania zostały opracowane na podstawie przeanalizowanego materiału empirycznego pozyskanego w czasie podejmowanych przez partnerstwo działań partycypacyjnych. Zebrany materiał został przeanalizowany i pogrupowany, a następnie wyciągnięte zostały z niego najważniejsze wnioski, które pozwoliły na stworzenie analizy SWOT. W dalszej części, przygotowany materiał pozwolił na określenie najważniejszych wyzwań i szans rozwojowych obszaru. Taki ciąg działań, zwany logiką interwencji, umożliwił określenie celów i działań odpowiadających na realne potrzeby lokalnej społeczności. Poniższa tabela zawiera zestawienie celów powiązanych z wyzwaniami i szansami rozwojowymi:

Tabela 3 Powiązanie celów operacyjnych z analizą SWOT

Cel	Szanse rozwojowe	Wyzwania
Przekształcenie budynku OSP, wraz z terenami przyległymi, w obiekt przyjazny mieszkańcom	Wykorzystanie budynku OSP do polepszenia warunków życia mieszkańców Przekształcenie terenów zielonych w obszar przyjazny mieszkańcom	Podniesienie jakości oferty spędzania czasu wolnego Podniesienie jakości życia mieszkańców

Poprawa jakości oferty spędzania czasu wolnego	Wykorzystanie budynku OSP do polepszenia warunków życia mieszkańców Przekształcenie terenów zielonych w obszar przyjazny mieszkańców Wykorzystanie lokalnego dziedzictwa do podniesienia jakości życia	Podniesienie jakości oferty spędzania czasu wolnego Podniesienie jakości życia mieszkańców
Poprawa jakości życia lokalnej społeczności	Wykorzystanie budynku OSP do polepszenia warunków życia mieszkańców Przekształcenie terenów zielonych w obszar przyjazny mieszkańcom Wykorzystanie lokalnego dziedzictwa do podniesienia jakości życia	Wzrost bezpieczeństwa na obszarze Podniesienie jakości oferty spędzania czasu wolnego Podniesienie jakości życia mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

Cel 1 – Przekształcenie budynku OSP, wraz z terenami przyległymi, w obiekt przyjazny mieszkańcom

Działania:

- 1.1 Modernizacja i doposażenie remizy strażackiej. W wyniku działania budynek OSP zostanie wyposażony w odnawialne źródła energii takie jak pompy ciepła i panele fotowoltaiczne. Cały budynek zostanie wyremontowany i dostosowany do aktualnych potrzeb OSP i mieszkańców. Ponadto powstała przestrzeń zostanie doposażona w sprzęt zwiększający potencjał remizy (w tym doposażenie kuchni).
- 1.2 Doposażenie OSP w sprzęt zwiększający bezpieczeństwo mieszkańców obszaru, w tym wyposażenie do prowadzenia szkoleń z zakresu pierwszej pomocy oraz AED, a także zakup odzieży ochronnej i reprezentatywnej dla członków OSP.
- 1.3 Doposażenie świetlicy wiejskiej działającej przy OSP w nowoczesny sprzęt cyfrowy taki jak komputery, drukarki, gogle VR oraz w gry i narzędzia dydaktyczne wzmacniające holistyczny rozwój dzieci i młodzieży.
- 1.4 Zagospodarowanie przestrzeni przy remizie strażackiej w przestrzeń atrakcyjną dla mieszkańców. W wyniku działania powstanie park kieszonkowy z zacytaną ławką i huśtawką, ponadto powstanie altana z wbudowanym grillem i dachem pokrytym roślinami, ścieżka zdrowia, tężnia solankowa oraz nowoczesny plac zabaw dla dzieci i młodzieży. Cały obszar wyposażony zostanie w oświetlenie LED z czujnikami zmierzchowymi, inteligentne ławki z portami USB do ładowania i panelami fotowoltaicznymi, system monitoringu, kosze do segregacji odpadów oraz nasadzenia kwiatów, krzewów i drzew z uwzględnieniem flory zdolnej do retencji wody deszczowej.
- 1.5 Utworzenie ekomuralu na jednej ze ścian OSP promującego lokalne dziedzictwo obszaru.

Cel 2 – Poprawa jakości oferty spędzania czasu wolnego

Działania:

- 2.1 Organizacja nieformalnych zajęć dla dzieci i młodzieży. W wyniku działania zorganizowane zostaną zajęcia na temat lokalnego dziedzictwa kulturowego, a także zajęcia z zakresu języków obcych, cyberbezpieczeństwa czy rozwijania tzw. „kompetencji miękkich”.
- 2.2 Organizacja wyjazdowych form integrujących dla lokalnej społeczności. W wyniku działania zorganizowanych zostanie 5 wyjazdowych wycieczek (po jednej na każdy rok, przez okres 5 lat) uwzględniających zamiłowanie lokalnej społeczności do potraw regionalnych.
- 2.3 Organizacja szkoleń dla mieszkańców obszaru z zakresu pierwszej pomocy, w tym użytkowania AED. W wyniku działania, dwa razy w roku przez okres 5 lat organizowane będą szkolenia z zakresu pierwszej pomocy. Zakupiony zostanie także niezbędne wyposażenie do prowadzenia szkoleń.
- 2.4 Organizacja zajęć ruchowych dla mieszkańców obszaru. W wyniku działania zorganizowane zostaną rotacyjne zajęcia z trenerem personalnym, fizjoterapeutą oraz dietetykiem z częstotliwością dwa razy w miesiącu przez okres 3 lat.
- 2.5 Organizacja spotkań wzmacniających umiejętności lokalnych rolników i przedsiębiorców. W wyniku działania powstanie 10 eksperckich spotkań ze specjalistami w przeciągu 5 lat.

Cel 3 – Poprawa jakości życia lokalnej społeczności

Działania:

- 3.1 Budowa chodników wraz z oświetleniem LED wyposażonym w panele fotowoltaiczne oraz kosztami do segregacji odpadów.
- 3.2 Utworzenie i digitalizacja izby pamięci oraz archiwum społecznego jako narzędzi kultywowania lokalnej tradycji i motywowania lokalnej społeczności.
- 3.3 Zakup zbiorników wodnych służących do retencji wody dla domostw z obszaru objętego koncepcją.
- 3.4 Zorganizowanie specjalistycznego punktu medycznego, który raz na kwartał, przez okres 2 lat, prowadzić będzie badania i konsultacje medyczne dla mieszkańców.
- 3.5 Wymiana lokalnego systemu oświetlenia, na bardziej ekologiczny i wyposażony w panele fotowoltaiczne.
- 3.6 Zakup i promocja opasek życia dla seniorów z obszaru objętego koncepcją. W wyniku działania zorganizowane zostanie spotkanie ze specjalistom ds. opasek życia oraz zostanie dokonany zakup opasek dla wszystkich seniorów z obszaru.

Tabela 4 Opis działań

Działanie	Obszar tematyczny	Grupy, na jakie działania będą miały wpływ	Wykorzystywany komponent
1.1	Poprawa jakości życia, podniesienie jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa	Mieszkańcy obszaru	Środowiskowy
1.2	Poprawa jakości życia, podniesienie jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa	Mieszkańcy obszaru	Cyfrowy
1.3	Przepaść cyfrowa	Mieszkańcy obszaru, dzieci i młodzież	Cyfrowy

1.4	Poszanowanie środowiska i klimatu	Mieszkańcy obszaru, dzieci i młodzież, seniorzy	Środowiskowy
1.5	Poszanowanie środowiska i klimatu	Mieszkańcy obszaru	Środowiskowy
2.1	Poprawa jakości życia, podniesienie jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa	Mieszkańcy obszaru, dzieci i młodzież	Cyfrowy
2.2	Starzejące się społeczeństwo	Mieszkańcy obszaru, seniorzy	Środowiskowy
2.3	Poprawa jakości życia, podniesienie jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa	Mieszkańcy obszaru, dzieci i młodzież	Cyfrowy
2.4	Starzejące się społeczeństwo	Mieszkańcy obszaru, dzieci i młodzież, seniorzy	Cyfrowy
2.5	Wyludnienie, niewystarczająca liczba miejsc pracy	Mieszkańcy, rolnicy, przedsiębiorcy	Cyfrowy
3.1	Poprawa jakości życia, podniesienie jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa	Mieszkańcy obszaru	Cyfrowy
3.2	Przepaść cyfrowa	Mieszkańcy obszaru, turyści	Cyfrowy
3.3	Poszanowanie środowiska i klimatu	Mieszkańcy obszaru	Środowiskowy
3.4	Poprawa jakości życia, podniesienie jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa	Mieszkańcy obszaru, seniorzy	Cyfrowy
3.5	Poszanowanie środowiska i klimatu	Mieszkańcy obszaru	Środowiskowy
3.6	Starzejące się społeczeństwo	Mieszkańcy obszaru, seniorzy	Cyfrowy

Źródło: opracowanie własne.

4.2. Budżet

Zaplanowane do realizacji działania wymagają nakładów finansowych, często o dużej wartości. Poniższa tabela przedstawia zestawienie oszacowanych kosztów poszczególnych działań wraz z ich potencjalnym źródłem finansowania. Zestawienie zostało dokonane na podstawie wiedzy i doświadczenia partnerów koncepcji, konsultacji z wspierającą proces tworzenia Fundacją Socjometr oraz informacjami zawartych w Internecie.

Tabela 5 Planowany budżet i źródło finansowania

Działanie	Budżet (PLN)	Źródło finansowania
Modernizacja i doposażenie remizy strażackiej . W wyniku działania budynek OSP zostanie wyposażony w odnawialne źródła energii takie jak pompy ciepła i panele fotowoltaiczne. Cały budynek zostanie wyremontowany i	1 200 000,00 zł	NFOŚiGW/WFOŚiGW

dostosowany do aktualnych potrzeb OSP i mieszkańców. Ponadto powstała przestrzeń zostanie wyposażona w sprzęt zwiększający potencjał remizy (w tym wyposażenie kuchni).		
Doposażenie OSP w sprzęt zwiększający bezpieczeństwo mieszkańców obszaru, w tym wyposażenie do prowadzenia szkoleń z zakresu pierwszej pomocy oraz AED, a także zakup odzieży ochronnej i reprezentatywnej dla członków OSP.	950 000,00 zł	NFOŚiGW/WFOŚiGW
Doposażenie świetlicy wiejskiej działającej przy OSP w nowoczesny sprzęt cyfrowy taki jak komputery, drukarki, gogle VR oraz w gry i narzędzia dydaktyczne wzmacniające holistyczny rozwój dzieci i młodzieży.	60 000,00 zł	Fundacja Orange Środki Gminne
Zagospodarowanie przestrzeni przy remizie strażackiej w przestrzeń atrakcyjną dla mieszkańców. W wyniku działania powstanie park kieszonkowy z zacytaną ławką i huśtawką, ponadto powstanie altana z wbudowanym grillem i dachem pokrytym roślinami, ścieżka zdrowia, tężnia solankowa oraz nowoczesny plac zabaw dla dzieci i młodzieży. Cały obszar wyposażony zostanie w oświetlenie LED z czujnikami zmierzchowymi, inteligentne ławki z portami USB do ładowania i panelami fotowoltaicznymi, system monitoringu, kosze do segregacji odpadów oraz nasadzenia kwiatów, krzewów i drzew z uwzględnieniem flory zdolnej do retencji wody deszczowej.	1 300 000,00 zł	LGD EFRR
Utworzenie ekomuralu na jednej ze ścian OSP promującego lokalne dziedzictwo obszaru.	15 000,00 zł	Środki Gminne
Organizacja nieformalnych zajęć dla dzieci i młodzieży. W wyniku działania zorganizowane zostaną zajęcia na temat lokalnego dziedzictwa kulturowego, a także zajęcia z zakresu języków obcych, cyberbezpieczeństwa czy rozwijania tzw. „kompetencji miękkich”.	54 000,00 zł	LGD
Organizacja wyjazdowych form integrujących dla lokalnej społeczności. W wyniku działania zorganizowanych zostanie 5 wyjazdowych wycieczek (po jednej na każdy rok, przez okres 5 lat) uwzględniających zamiatowanie lokalnej społeczności do potraw regionalnych.	50 000,00 zł	NIW-CRSO
Organizacja szkoleń dla mieszkańców obszaru z zakresu pierwszej pomocy, w tym użytkowania AED. W wyniku	70 000,00 zł	LGD

działania, dwa razy w roku przez okres 5 lat organizowane będą szkolenia z zakresu pierwszej pomocy. Zakupiony zostanie także niezbędne wyposażenie do prowadzenia szkoleń.		
Organizacja zajęć ruchowych dla mieszkańców obszaru. W wyniku działania zorganizowane zostaną rotacyjne zajęcia z trenerem personalnym, fizjoterapeutą oraz dietetykiem z częstotliwością dwa razy w miesiącu przez okres 3 lat.	72 000,00 zł	LGD
Organizacja spotkań wzmacniających umiejętności lokalnych rolników i przedsiębiorców. W wyniku działania powstanie 10 eksperckich spotkań ze specjalistami w przeciągu 5 lat.	30 000,00 zł	LGD
Budowa chodników wraz z oświetleniem LED wyposażonym w panele fotowoltaiczne oraz kosztami do segregacji odpadów.	2 000 000,00 zł	RFRD
Utworzenie i digitalizacja izby pamięci oraz archiwum społecznego jako narzędzi kultywowania lokalnej tradycji i motywowania lokalnej społeczności.	45 000,00 zł	EFRR
Zakup zbiorników wodnych służących do retencji wody dla domostw z obszaru objętego koncepcją.	600 000,00 zł	EFRR
Zorganizowanie specjalistycznego punktu medycznego, który raz na kwartał, przez okres 2 lat, prowadzić będzie badania i konsultacje medyczne dla mieszkańców.	450 000,00 zł	EFSS+
Wymiana lokalnego systemu oświetlenia, na bardziej ekologiczny i wyposażony w panele fotowoltaiczne.	1 100 000,00 zł	KPO
Zakup i promocja opasek życia dla seniorów z obszaru objętego koncepcją. W wyniku działania zorganizowane zostanie spotkanie ze specjalistą ds. opasek życia oraz zostanie dokonany zakup opasek dla wszystkich seniorów z obszaru.	45 000,00 zł	EFSS+

Źródło: opracowanie własne.